

Briselē, 2023. gada 13. jūlijā
(OR. en)

11693/23

Starpiestāžu lieta:
2023/0140(COD)

CODEC 1334
INDEF 36
COPS 386
POLMIL 197
IND 380
MAP 36
COMPET 747
PE 87

INFORMATĪVA PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja / Padome
Temats:	Priekšlikums – EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA, ar ko izveido munīcijas ražošanas atbalsta aktu - Eiropas Parlamenta pirmā lasījuma iznākums (Strasbūra, 2023. gada 10.–13. jūlijs)

I. IEVADS

Saskaņā ar LESD 294. pantu un Kopīgo deklarāciju par koplēmuma procedūras praktiskajiem aspektiem ¹ Padome, Eiropas Parlaments un Komisija vairākkārt ir neoficiāli sazinājušies, lai vienotos par šo lietu pirmajā lasījumā.

Šajā sakarā Rūpniecības, pētniecības un enerģētikas komitejas (ITRE) priekšsēdētājs *Cristian-Silviu BUȘOI (EPP, RO)* ITRE vārdā iesniedza kompromisa grozījumu (grozījums Nr. 43) minētajā regulas priekšlikumā un vienu grozījumu (grozījums Nr. 44) normatīvajā rezolūcijā ar paziņojumu. Par šiem kompromisa grozījumiem bija panākta vienošanās minētajā neoficiālajā saziņā. Citi grozījumi netika iesniegti.

¹ OV C 145, 30.6.2007., 5. lpp.

II. BALSOJUMS

Plenārsēdes balsojumā 2023. gada 13. jūlijā tika pieņemts kompromisa grozījums (grozījums Nr. 43) minētajā regulas priekšlikumā, kā arī grozījums Nr. 44 normatīvajā rezolūcijā. Komisijas priekšlikums, kas ir tādējādi grozīts, ir Parlamenta nostāja pirmajā lasījumā, kura ir ietverta šā dokumenta pielikumā izklāstītajā normatīvajā rezolūcijā².

Parlamenta nostāja atbilst tam, par ko iestādes iepriekš bija vienojušās. Tāpēc Padomei vajadzētu spēt apstiprināt Parlamenta nostāju.

Pēc tam leģislatīvo aktu pieņemtu tādā redakcijā, kas atbilst Parlamenta nostājai.

² Parlamenta nostājas versija normatīvajā rezolūcijā ir iezīmēta, norādot ar grozījumiem izdarītās izmaiņas Komisijas priekšlikumā. Papildinājumi Komisijas tekstā ir izcelti *treknā slīprakstā*. Ar simbolu "■" ir norādīti svītrojumi.

P9_TA(2023)0291

Munīcijas ražošanas atbalsta akts

Eiropas Parlamenta 2023. gada 13. jūlija normatīvā rezolūcija par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido munīcijas ražošanas atbalsta aktu (COM(2023)0237 – C9-0161/2023 – 2023/0140(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra: pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2023)0237),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 2. punktu, 114. pantu un 173. panta 3. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C9-0161/2023),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas 2023. gada 14. jūnija atzinumu³,
 - ņemot vērā provizorisko vienošanos, ko atbildīgā komiteja apstiprināja saskaņā ar Reglamenta 74. panta 4. punktu, un Padomes pārstāvja 2023. gada 7. jūlija vēstulē pausto apņemšanos apstiprināt Parlamenta nostāju saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 4. punktu,
 - ņemot vērā Reglamenta 59. un 163. pantu,
1. pieņem pirmajā lasījumā turpmāk izklāstīto nostāju;
 2. apstiprina Eiropas Parlamenta un Padomes kopīgo paziņojumu, kas pievienots šai rezolūcijai un kas tiks publicēts *Eiropas Savienības Oficiālā Vēstneša C sērijā*;
 3. prasa Komisijai priekšlikumu Parlamentam iesniegt vēlreiz, ja tā savu priekšlikumu aizstāj, būtiski groza vai ir paredzējusi to būtiski grozīt;

³ *Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts.*

4. uzdod priekšsēdētājam Parlamenta nostāju nosūtīt Padomei un Komisijai, kā arī dalībvalstu parlamentiem.

Eiropas Parlamenta nostāja, pieņemta pirmajā lasījumā 2023. gada 13. jūlijā, lai pieņemtu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2023/... par *munīcijas ražošanas atbalstīšanu (ASAP)*

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 114. un 173. panta 3. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu¹,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru²,

¹ 2023. gada 14. jūnija atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).

² Eiropas Parlamenta 2023. gada 13. jūlija nostāja.

tā kā:

- (1) Krievijas agresijas karš pret Ukrainu Eiropas aizsardzības rūpniecību un aizsardzības aprīkojuma tirgu ir pakļāvis pārbaudījumiem un atklājis vairākus trūkumus, kas mazina spēju droši un savlaicīgi apmierināt dalībvalstu steidzamās vajadzības pēc aizsardzības ražojumiem un sistēmām, piemēram, munīcijas un raķetēm, ņemot vērā šo ražojumu un sistēmu lielo patēriņu augstas intensitātes konflikta laikā.

- (2) Kopš 2022. gada 24. februāra Savienība un tās dalībvalstis ir pastāvīgi pastiprinājušas centienus palīdzēt apmierināt Ukrainas neatliekamās aizsardzības vajadzības. Turklāt minētajā kontekstā, saskaroties ar pieaugošo nestabilitāti, stratēģisko konkurenci un drošības apdraudējumiem, Savienības valstu vai to valdību vadītāji, tiekoties Versaļā 2022. gada 11. martā, nolēma uzņemties lielāku atbildību par Savienības drošību un spert turpmākus izšķirošus soļus Eiropas suverenitātes veidošanā. Viņi apņēma “stiprināt Eiropas aizsardzības spējas” un vienojās palielināt aizsardzības izdevumus, pastiprināt sadarbību ar kopīgu projektu un kopīgu aizsardzības spēju iepirkumu starpniecību, novērst trūkumus, veicināt inovācijas un stiprināt un attīstīt Savienības aizsardzības rūpniecību. 2022. gada 21. martā Padome apstiprināja “Stratēģisko kompasu spēcīgākai Savienības drošībai un aizsardzībai nākamajā desmitgadē” (“Stratēģiskais kompass”), un pēc tam Eiropadome to apstiprināja 2022. gada 24. martā. Stratēģiskajā kompāsā ir uzsvērtā nepieciešamība palielināt aizsardzības izdevumus un vairāk ieguldīt spējās gan Savienības, gan valstu līmenī.

- (3) Komisija un Savienības Augstais pārstāvis ārlietās un drošības politikas jautājumos 2022. gada 18. maijā nāca klajā ar kopīgu paziņojumu “Aizsardzības investīciju nepietiekamības analīze un turpmākā virzība”, uzsverot Savienībā aizsardzības jomā pastāvošās finanšu, rūpniecības un spēju nepilnības. Komisija 2022. gada 19. jūlijā iesniedza priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai, ar ko izveido instrumentu Eiropas aizsardzības nozares nostiprināšanai, izmantojot kopīgu iepirkumu (*EDIRPA*), kura mērķis ir atbalstīt dalībvalstu sadarbību iepirkuma posmā, lai sadarbīgā veidā novērstu vissteidzamākās un kritiskākās nepilnības, jo īpaši tās, kas radušās, reaģējot uz Krievijas agresijas karu pret Ukrainu. *EDIRPA* palīdzēs stiprināt kopējo iepirkumu aizsardzības jomā un, izmantojot saistīto Savienības finansējumu, stiprināt Savienības aizsardzības rūpniecības jaudu un Savienības aizsardzības rūpniecības pielāgošanos strukturālām tirgus pārmaiņām, kas izriet no pieprasījuma pieauguma jaunu izaicinājumu dēļ, piemēram, saistībā ar to, ka atkal sācies augstas intensitātes konflikts.

- (4) Ņemot vērā situāciju Ukrainā un tās akūtās aizsardzības vajadzības, jo īpaši attiecībā uz munīciju, Padome 2023. gada 20. martā vienojās par trīs virzienu pieeju, kuras mērķis ir nākamo 12 mēnešu laikā Ukrainai kopīgos centienos nodrošināt vienu miljonu artilērijas munīcijas šāviņu. Padome vienojās steidzami piegādāt Ukrainai zeme–zeme munīciju un artilērijas munīciju un, ja tiek lūgts, raķetes no esošajiem krājumiem vai mainot esošo pasūtījumu prioritātes. Tā arī aicināja dalībvalstis kopīgi iepirkt munīciju un, ja tiek lūgts, raķetes no Eiropas aizsardzības rūpniecības (un Norvēģijas) saistībā ar esošu Eiropas Aizsardzības aģentūras (EAA) projektu vai izmantojot papildu dalībvalstu vadītus iegādes projektus, lai papildinātu savus krājumus, vienlaikus ļaujot turpināt sniegt atbalstu Ukrainai. Lai atbalstītu minētos centienus, Padome vienojās mobilizēt pienācīgu finansējumu, tostarp izmantojot Eiropas Miera mehānismu (EMM). Padome arī uzdeva Komisijai iesniegt konkrētus priekšlikumus, lai steidzami atbalstītu Eiropas aizsardzības rūpniecības ražošanas jaudu kāpināšanu, nodrošinātu piegādes ķēdes, veicinātu efektīvas iepirkuma procedūras, pārvarētu ražošanas jaudu nepietiekamību un veicinātu investīcijas, tostarp attiecīgā gadījumā mobilizējot Savienības budžetu.

Šāda ieguldījumu veicināšana ir būtiska, lai nodrošinātu, ka vienmēr tiek pienācīgi apmierinātas pašas Savienības drošības vajadzības un ka Savienības aizsardzības rūpniecība un iekšējais tirgus ir gatavs pašreizējām problēmām. Šie trīs savstarpēji saistītie virzieni ir jāīsteno paralēli un koordinēti. Lai nodrošinātu šo trīs virzienu pienācīgu īstenošanu, tiks arī rīkotas regulāras sanāksmes valstu bruņojuma direktoru līmenī ar Kopīga aizsardzības iepirkuma darba grupu (ko veido Komisijas, Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) un EAA pārstāvji), lai novērtētu vajadzības un rūpnieciskās spējas, kā arī nodrošinātu nepieciešamo ciešo koordināciju.

- (5) Padome 2023. gada 13. aprīlī EMM ietvaros pieņēma palīdzības pasākumu Ukrainas bruņoto spēku atbalstam 1 miljarda EUR apmērā, kas dod iespēju atlīdzināt dalībvalstīm izmaksas par zeme-zeme munīciju un artilērijas munīciju un, iespējams, raķetēm, kas laikposmā no 2023. gada 9. februāra līdz 31. maijam Ukrainai ziedotas no esošajiem krājumiem vai mainot esošo pasūtījumu prioritātes. Attiecībā uz kopīgu iepirkumu līdz šim 24 dalībvalstis kopā ar Norvēģiju ir parakstījušas EAA izstrādāto vienošanās projektu par kopīgu munīcijas iepirkumu.

- (6) Kopīgie centieni, lai palīdzētu dalībvalstīm papildināt savus noplicinātos krājumus un atbalstīt Ukrainu, var būt efektīvi tikai tad, ja Savienības piedāvājuma puse var laikus piegādāt vajadzīgos aizsardzības ražojumus. Taču, tā kā krājumi strauji samazinās, ražošana Savienībā ir gandrīz sasniegusi maksimālo jaudu, izpildot dalībvalstu vai trešo valstu pasūtījumus, un cenas jau strauji pieaug, ir vajadzīgi papildu Savienības rūpniecības politikas pasākumi, lai nodrošinātu strauju ražošanas jaudu kāpināšanu.

- (7) Kā liecina Kopīgās iepirkuma darba grupas aizsardzības jomā (Komisija, EĀDD, EAA) darbs, koordinējot īstermiņa aizsardzības iepirkuma vajadzības un sadarbojoties ar dalībvalstīm un Savienības aizsardzības nozares ražotājiem, lai atbalstītu kopīgu iepirkumu krājumu papildināšanai, jo īpaši ņemot vērā Ukrainai sniegto atbalstu, Savienības ražošanas nozarei ir zeme–zeme munīcijas un artilērijas munīcijas, kā arī raķešu ražošanas jauda (“attiecīgie aizsardzības ražojumi”). Tomēr ražošanas jauda Savienības aizsardzības rūpniecībā ir pielāgota apstākļiem, kas atšķiras no pašreizējām problēmām, ar kurām pašlaik saskaras Savienība. Piegādes plūsmas ir pielāgotas, pamatojoties uz pieticīgāku pieprasījumu ar minimālu krājumu līmeni un daudzveidīgiem piegādātājiem visā pasaulē, lai samazinātu izmaksas, tādējādi radot Savienības aizsardzības rūpniecības atkarību. Tāpēc šajā kontekstā pašreizējā ražošanas jauda un esošās piegādes un vērtības ķēdes neļauj droši un laikus piegādāt aizsardzības ražojumus, kas nepieciešami, lai apmierinātu dalībvalstu drošības vajadzības un nodrošinātu nepārtrauktu atbalstu Ukrainas vajadzībām, tādējādi radot spriedzi attiecīgo aizsardzības ražojumu tirgū un izspiešanas efekta risku. Tāpēc ir vajadzīga papildu iejaukšanās Savienības līmenī.

- (8) Saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 173. panta 3. punktu Savienībai ir jāpalīdz sasniegt mērķi paātrināt rūpniecības pielāgošanos strukturālām pārmaiņām. Tāpēc šķiet lietderīgi atbalstīt Savienības ražošanas nozari, lai palielinātu tās ražošanas apjomu, samazinātu ražošanas izpildes laiku un novērstu iespējamus sastrēgumpunktus vai faktorus, kas varētu aizkavēt vai traucēt attiecīgo aizsardzības ražojumu savlaicīgu pieejamību un piegādi.
- (9) Savienības līmenī veikto pasākumu mērķim vajadzētu būt stiprināt Eiropas aizsardzības tehnoloģiskās un rūpnieciskās bāzes (*EDTIB*) konkurētspēju un noturību munīcijas un raķešu jomā, lai to varētu steidzami pielāgot strukturālām pārmaiņām.
- (10) Minētajā nolūkā būtu jāizveido instruments, lai finansiāli atbalstītu nozares stiprināšanu visās piegādes un vērtības ķēdēs, kas saistītas ar attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanu Savienībā (“instruments”).
- (11) *Šajā regulā noteiktā īpašā struktūra, attiecināmības nosacījumi un kritēriji ir specifiski šim īstermiņa instrumentam, un tos nosaka īpašie apstākļi un pašreizējā ārkārtas situācija.*

- (12) Instruments būs saskaņots ar esošajām Savienības sadarbības iniciatīvām aizsardzības jomā, piemēram, Eiropas Aizsardzības fondu, ierosināto *EDIRPA*, kā arī ar EMM, un tas radīs sinerģiju ar citām Savienības programmām. Instruments pilnībā atbilst Stratēģiskā kompasa vērienam.
- (13) Ja vien nav norādīts citādi, instrumentam būtu jāpiemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046³ ("Finanšu regula").
- (14) Saskaņā ar Finanšu regulas 193. panta 2. punktu dotāciju var piešķirt par jau uzsāktu darbību, ar noteikumu, ka pieteikuma iesniedzējs var pierādīt, ka darbību nepieciešams uzsākt pirms dotāciju nolīguma parakstīšanas. Tomēr izmaksas, kas radušās pirms dotācijas pieteikuma iesniegšanas dienas, nav attiecināmas, izņemot pienācīgi pamatotos izņēmuma gadījumos. Lai izpildītu Padomes 2023. gada 20. marta aicinājumu paātrināt attiecīgo aizsardzības ražojumu piegādi, vajadzētu būt iespējamam finansēšanas lēmumā paredzēt finansiālus ieguldījumus saistībā ar darbībām, kas aptver laikposmu, kurš sākas no minētā datuma.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) 2018/1046 (2018. gada 18. jūlijs) par finanšu noteikumiem, ko piemēro Savienības vispārējam budžetam, ar kuru groza Regulas (ES) Nr. 1296/2013, (ES) Nr. 1301/2013, (ES) Nr. 1303/2013, (ES) Nr. 1304/2013, (ES) Nr. 1309/2013, (ES) Nr. 1316/2013, (ES) Nr. 223/2014, (ES) Nr. 283/2014 un Lēmumu Nr. 541/2014/ES un atceļ Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 966/2012 (OV L 193, 30.7.2018., 1. lpp.).

- (15) Ar šo regulu nosaka instrumenta finansējumu visam instrumenta darbības laikam, kas ikgadējās budžeta procedūras laikā ir Eiropas Parlamenta un Padomes galvenā atsaucē summa tādā nozīmē, kā noteikts 18. punktā 2020. gada 16. decembra Iestāžu nolīgumā starp Eiropas Parlamentu, Eiropas Savienības Padomi un Eiropas Komisiju par budžeta disciplīnu, sadarbību budžeta jautājumos un pareizu finanšu pārvaldību, kā arī par jauniem pašu resursiem, tostarp par ceļvedi jaunu pašu resursu ieviešanai⁴.
- (16) ■ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/1060⁵ 73. panta 4. punktā paredzētās iespējas varētu piemērot ar noteikumu, ka projekts atbilst minētajā regulā izklāstītajiem noteikumiem un Eiropas Reģionālās attīstības fonda un Eiropas Sociālā fonda Plus darbības jomai, kā noteikts attiecīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/1058⁶ un (ES) 2021/1057⁷. Saskaņā ar Regulas (ES) 2021/1060 24. pantu Komisijai jānovērtē dalībvalsts iesniegtās grozītās nacionālās programmas un divu mēnešu laikā no grozītās programmas iesniegšanas jāsniiedz apsvērumi. Ņemot vērā situācijas steidzamību, Komisijai būtu jācenšas bez nepamatotas kavēšanās pabeigt grozīto nacionālo programmu novērtējumu.

⁴ OV L 433 I, 22.12.2020., 28. lpp.

⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1060 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu Plus, Kohēzijas fondu, Taisnīgas pārkārtošanās fondu un Eiropas Jūrlietu, zvejniecības un akvakultūras fondu un finanšu noteikumus attiecībā uz tiem un uz Patvēruma, migrācijas un integrācijas fondu, Iekšējās drošības fondu un Finansiāla atbalsta instrumentu robežu pārvaldībai un vīzu politikai (OV L 231, 30.6.2021., 159. lpp.).

⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1058 (2021. gada 24. jūnijs) par Eiropas Reģionālās attīstības fondu un Kohēzijas fondu (OV L 231, 30.6.2021., 60. lpp.).

⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/1057 (2021. gada 24. jūnijs), ar ko izveido Eiropas Sociālo fondu Plus (ESF+) un atceļ Regulu (ES) Nr. 1296/2013 (OV L 231, 30.6.2021., 21. lpp.).

- (17) Ierosinot grozītus vai jaunus atveseļošanas un noturības plānus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2021/241⁸ 21. pantu, dalībvalstīm būtu jāspēj ierosināt pasākumus, kas arī veicina instrumenta mērķu sasniegšanu, **saskaņā ar Padomes Lēmumā (ES Euratom) 2020/2053⁹, Padomes Regulā (ES) 2020/2094¹⁰ un Regulā (ES) 2021/241 noteiktajiem mērķiem un prasībām**. Minētajā nolūkā dalībvalstīm jo īpaši būtu jāapsver pasākumi, kas saistīti ar priekšlikumiem, kuri iesniegti uzaicinājumam iesniegt priekšlikumus saskaņā ar instrumentu un kuriem instrumenta ietvaros piešķirts izcilības zīmogs.

⁸ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/241 (2021. gada 12. februāris), ar kuru izveido Atveseļošanas un noturības mehānismu (OV L 57, 18.2.2021., 17. lpp.).

⁹ Padomes Lēmums (ES, Euratom) 2020/2053 (2020. gada 14. decembris) par Eiropas Savienības pašu resursu sistēmu un ar ko atceļ Lēmumu 2014/335/ES, Euratom (OV L 424, 15.12.2020., 1. lpp.).

¹⁰ Padomes Regula (ES) 2020/2094 (2020. gada 14. decembris), ar ko izveido Eiropas Savienības Atveseļošanas instrumentu ekonomikas atveseļošanas atbalstam pēc Covid-19 krīzes (OV L 433 I, 22.12.2020., 23. lpp.).

- (18) Saskaņā ar Finanšu regulu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013¹¹ un Padomes Regulām (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95¹², (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96¹³ un (ES) 2017/1939¹⁴ Savienības finanšu intereses jāaizsargā, piemērojot samērīgus pasākumus, tostarp pasākumus attiecībā uz pārkāpumu, arī krāpšanas, novēršanu, atklāšanu, labošanu un izmeklēšanu, zaudēto, kļūdaini izmaksāto vai nepareizi izmantoto līdzekļu atgūšanu, un – attiecīgā gadījumā – administratīvu sodu uzlikšanu. Konkrētāk, saskaņā ar Regulām (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 un (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) ir pilnvaras veikt administratīvu izmeklēšanu, tostarp pārbaudes un apskates uz vietas, lai noteiktu, vai ir notikusi krāpšana, korupcija vai jebkāda cita nelikumīga darbība, kas ietekmē Savienības finanšu intereses.

¹¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013 (2013. gada 11. septembris) par izmeklēšanu, ko veic Eiropas Birojs krāpšanas apkarošanai (*OLAF*), un ar ko atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1073/1999 un Padomes Regulu (*Euratom*) Nr. 1074/1999 (OV L 248, 18.9.2013., 1. lpp.).

¹² Padomes Regula (EK, *Euratom*) Nr. 2988/95 (1995. gada 18. decembris) par Eiropas Kopienų finanšu interešu aizsardzību (OV L 312, 23.12.1995., 1. lpp.).

¹³ Padomes Regula (*Euratom*, EK) Nr. 2185/96 (1996. gada 11. novembris) par pārbaudēm un apskatēm uz vietas, ko Komisija veic, lai aizsargātu Eiropas Kopienų finanšu intereses pret krāpšanu un citām nelikumībām (OV L 292, 15.11.1996., 2. lpp.).

¹⁴ Padomes Regula (ES) 2017/1939 (2017. gada 12. oktobris), ar ko īsteno ciešāku sadarbību Eiropas Prokuratūras (*EPPO*) izveidei (OV L 283, 31.10.2017., 1. lpp.).

Saskaņā ar Regulu (ES) 2017/1939 Eiropas Prokuratūra (*EPPO*) ir pilnvarota veikt izmeklēšanu un kriminālvajāšanu par noziedzīgiem nodarījumiem, kas skar Savienības finanšu intereses, kā paredzēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā (ES) 2017/1371¹⁵. Saskaņā ar Finanšu regulu jebkurai personai vai subjektam, kas saņem Savienības līdzekļus, pilnībā jāsadarbojas Savienības finanšu interešu aizsardzībā, jāpiešķir Komisijai, *OLAF*, Eiropas Revīzijas palātai un — attiecībā uz tām dalībvalstīm, kuras īsteno ciešāku sadarbību, ievērojot Regulu (ES) 2017/1939, — *EPPO* nepieciešamās tiesības un piekļuve un jānodrošina, ka līdzvērtīgas tiesības piešķir Savienības līdzekļu apgūšanā iesaistītās trešās personas.

¹⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2017/1371 (2017. gada 5. jūlijs) par cīņu pret krāpšanu, kas skar Savienības finanšu intereses, izmantojot krimināltiesības (OV L 198, 28.7.2017., 29. lpp.).

- (19) Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas (EBTA) dalībvalstīm, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ) dalībvalstis, būtu jāspēj piedalīties instrumentā kā asociētām valstīm ar Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu¹⁶ izveidotajā sadarbības satvarā, kas paredz to dalības Savienības programmās īstenošanu, pamatojoties uz lēmumu, kurš pieņemts saskaņā ar minēto līgumu. Šai regulai būtu jāprasa minētajām trešām valstīm piešķirt atbildīgajam kredītrīkotājam, *OLAF* un Revīzijas palātai vajadzīgās tiesības un piekļuvi, lai tie varētu visaptveroši īstenot savu attiecīgo kompetenci.

¹⁶ OV L 1, 3.1.1994., 3. lpp.

- (20) Ņemot vērā specifiku, kāda ir aizsardzības rūpniecībai, kurā pieprasījumu veido gandrīz vienīgi dalībvalstis un asociētās valstis, kas arī kontrolē visu ar aizsardzību saistīto ražojumu un tehnoloģiju iegādi, tostarp eksportu, aizsardzības rūpniecības darbība nenotiek atbilstoši tradicionālajiem noteikumiem un darījumdarbības modeļiem, kas reglamentē tradicionālākus tirgus. Tāpēc nozare neveic ievērojamas pašfinansētas rūpnieciskas investīcijas, bet to dara tikai pēc noteiktiem pasūtījumiem. Lai gan noteikti pasūtījumi no dalībvalstīm ir priekšnoteikums jebkādam investīcijām, Komisija var iejaukties, samazinot risku rūpnieciskām investīcijām, izmantojot dotācijas un aizdevumus, kas ļauj ātrāk pielāgoties notiekošajām strukturālām tirgus pārmaiņām. Pašreizējā ārkārtas situācijā Savienības atbalstam būtu jāsedz līdz **50 %** no tiešajām attiecināmajām izmaksām, lai labuma guvēji varētu pēc iespējas ātrāk īstenot darbības, mazināt savu investīciju risku un tādējādi paātrināt attiecīgo aizsardzības ražojumu pieejamību.

I

- (21) Instrumentam, izmantojot Finanšu regulā noteiktos līdzekļus, būtu jāsniedz finansiāls atbalsts darbībām, kas veicina attiecīgo aizsardzības ražojumu savlaicīgu pieejamību un piegādi, piemēram, rūpniecības koordinācijas un tīklu veidošanas darbībām, finansējuma piekļūstamības nodrošināšanai uzņēmumiem, kas iesaistīti attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanā, jaudu rezervēšanai, ražojumu, kuriem beidzies derīguma termiņš, atjaunošanas rūpnieciskajiem procesiem, esošo ražošanas jaudu izvēršanai, optimizācijai, modernizācijai, uzlabošanai vai pārprofilēšanai vai jaunu ražošanas jaudu izveidošanai minētajā jomā, kā arī personāla apmācībai.
- (22) Tā kā instrumenta mērķis ir uzlabot Savienības aizsardzības rūpniecības konkurētspēju un efektivitāti, atbalstu **vajadzētu būt tiesīgiem** saņemt tikai valsts vai privātā īpašumā **esošiem subjektiem**, kas iedibināti un kam ir vadības izpildstruktūrvienības Savienībā vai asociētajās valstīs. **Minētajiem subjektiem nevajadzētu būt neasociētas trešās valsts vai neasociētas trešās valsts subjekta kontrolē vai arī attiecībā uz tiem vajadzētu būt veiktam izvērtējumam Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2019/452¹⁷ izpratnē un vajadzības gadījumā ietekmes mazināšanas pasākumiem, ņemot vērā šīs regulas 4. pantā minētos mērķus. Subjektam, kas iedibināts neasociētā trešā valstī, vai subjektam, kas iedibināts Savienībā vai asociētā valstī, bet kam ir vadības izpildstruktūrvienības neasociētā trešā valstī, nevajadzētu būt tiesīgam būt par darbībā iesaistītu saņēmēju.**

¹⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/452 (2019. gada 19. marts), ar ko izveido regulējumu ārvalstu tiešo ieguldījumu Savienībā izvērtēšanai (OV L 79 I, 21.3.2019., 1. lpp.).

- (23) Savienībā vai asociētā valstī iedibinātiem subjektiem, kurus kontrolē neasociēta trešā valsts vai neasociētas trešās valsts subjekts *un kuriem nav veikta izvērtēšana Regulas (ES) 2019/452 nozīmē, un nav veikti ietekmes mazināšanas pasākumi, ja tādi bija vajadzīgi, vajadzētu būt tiesīgiem būt* par saņēmējiem *tikai* ar noteikumu, ka ir izpildīti stingri nosacījumi attiecībā uz Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, kā noteikts kopējās ārpolitikas un drošības politikas satvarā, ievērojot Līguma par Eiropas Savienību (LES) V sadaļu, tostarp attiecībā uz **EDTIB** stiprināšanu. Šādu subjektu dalībai nevajadzētu būt pretrunā instrumenta mērķiem. Minētajā kontekstā kontrole būtu jāsaprot kā spēja izšķiroši ietekmēt subjektu tieši vai arī netieši ar viena vai vairāku subjektu starpniecību. Pieteikuma iesniedzējiem būtu jāsniedz visa attiecīgā informācija par infrastruktūru, objektiem, aktīviem un resursiem, ko plānots izmantot darbībā. Šajā sakarībā būtu jāņem vērā arī dalībvalstu bažas par piegādes drošību. Ņemot vērā situācijas steidzamību, kas izriet no pašreizējās munīcijas piegādes krīzes, instrumentā būtu jāņem vērā esošās piegādes ķēdes.

- (24) Instrumenta atbalstītā darbībā iesaistīto saņēmēju infrastruktūrai, objektiem, aktīviem un resursiem visu darbības ilgumu būtu jāatrodas dalībvalsts vai asociētas valsts teritorijā^L.
- (25) *Ar instrumentu nebūtu finansiāli jāatbalsta tādu attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanas jaudas palielināšana, kuri ir pakļauti neasociētas trešās valsts vai neasociētas trešās valsts subjekta ierobežojumam, kas mazina dalībvalstu spēju izmantot minētos attiecīgos aizsardzības ražojumus. Saņēmējam būtu jācenšas nodrošināt, ka ar instrumentu finansētā darbība ļaus izlaides piegādāt Ukrainai.*
- (26) Ievērojot Padomes Lēmuma (ES) 2021/1764¹⁸ 85. pantu, fiziskas personas un iestādes un institūcijas, kas iedibinātas aizjūras zemēs un teritorijās (AZT), ir tiesīgas saņemt finansējumu saskaņā ar instrumenta noteikumiem un mērķiem un iespējamajiem režīmiem, kas piemērojami dalībvalstī, ar kuru attiecīgā AZT ir saistīta.

¹⁸ Padomes Lēmums (ES) 2021/1764 (2021. gada 5. oktobris) par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību, ietverot attiecības starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dānijas Karalisti, no otras puses (Lēmums par aizjūras asociāciju, ietverot Grenlandi) (OV L 355, 7.10.2021., 6. lpp.).

- (27) Novērtējot pieteikumu iesniedzēju iesniegtos priekšlikumus, Komisijai būtu jāpievērš īpaša uzmanība to ieguldījuma instrumenta mērķu sasniegšanā. Priekšlikumi jo īpaši būtu jāizvērtē, ņemot vērā to ieguldījumu ražošanas jaudu palielināšanā, izvēršanā, rezervēšanā vai modernizācijā, kā arī saistītā darbaspēka pārkvalifikācijā un prasmju pilnveidē. To novērtēšanā būtu jāņem vērā arī to ieguldījums attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanas sagatavošanās laika saīsināšanā, tostarp izmantojot pasūtījumu prioritātes maiņas mehānismus, sastrēgumpunktu apzināšanā un likvidēšanā to piegādes ķēdēs, kā arī minēto piegādes ķēžu noturības attīstīšanā, izmantojot uzņēmumu pārrobežu sadarbības izveidi un īstenošanu, jo īpaši lielā mērā starp maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU) un vidējas kapitalizācijas uzņēmumiem, kas darbojas attiecīgajās piegādes ķēdēs.
- (28) Izstrādājot, piešķirot un īstenojot Savienības finansiālo atbalstu, Komisijai būtu jāpievērš īpaša uzmanība tam, lai nodrošinātu, ka šādam atbalstam nav negatīvas ietekmes uz konkurences apstākļiem iekšējā tirgū.

- (29) Turklāt krīze, ko izraisījis Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, ir ne tikai atklājusi trūkumus Savienības aizsardzības rūpniecībā, bet arī radījusi problēmas aizsardzības ražojumu iekšējā tirgus darbībai. Pašreizējā ģeopolitiskā situācija patiešām radījusi ievērojamu pieprasījuma pieaugumu, kas ietekmē attiecīgo aizsardzības ražojumu un to komponentu ražošanas un pārdošanas iekšējā tirgus darbību Savienībā. Lai gan dažas dalībvalstis ir veikušas vai, visticamāk, veiks pasākumus, lai saglabātu savus krājumus valsts drošības nolūkos, citas saskaras ar grūtībām piekļūt precēm, kas vajadzīgas, lai ražotu vai iegūtu attiecīgos aizsardzības ražojumus. Dažkārt grūtības piekļūt vienai izejvielai vai konkrētam komponentam kavē veselās ražošanas ķēdes. Lai nodrošinātu iekšējā tirgus darbību, ir koordinētā veidā jāizstrādā saskaņoti noteikumi, lai paaugstinātu attiecīgo aizsardzības ražojumu piegādes drošību. **Minētajos pasākumos** būtu jāiekļauj **atļauju** piešķiršanas procesa paātrināšana **un** iepirkuma procedūru atvieglošana. Minētajiem pasākumiem vajadzētu būt balstītiem uz LESD 114. pantu.

- (30) Ņemot vērā, cik svarīgi ir nodrošināt attiecīgo aizsardzības ražojumu piegādes drošību, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka administratīvie pieteikumi, kas saistīti ar ražotņu plānošanu, būvniecību un ekspluatāciju, izejvielu sūtījumiem Savienības teritorijā, kā arī attiecīgo galaražojumu kvalificēšanu un sertifikāciju, tiek apstrādāti efektīvi un savlaicīgi.
- (31) Lai sasniegtu vispārējo sabiedriskās drošības politikas mērķi, ir nepieciešams pēc iespējas ātrāk izveidot ražotnes attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanai, vienlaikus līdz minimumam samazinot administratīvo slogu. Šā iemesla dēļ dalībvalstīm pieteikumi, kas saistīti ar tādu ražotņu un iekārtu plānošanu, būvniecību un ekspluatāciju, kas paredzētas attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanai, būtu jāapstrādā pēc iespējas ātrāk. Šādiem pieteikumiem būtu jāpiešķir prioritāte, līdzsvarojošot tiesiskās intereses katrā konkrētajā gadījumā.

- (32) Ņemot vērā šīs regulas mērķi un ārkārtas situāciju, kā arī ārkārtas kontekstu, kādā tā pieņemta, dalībvalstīm, izskatot katru gadījumu atsevišķi, būtu jāapsver iespēja izmantot ar aizsardzību saistītus izņēmumus saskaņā ar valstu un piemērojamiem Savienības tiesību aktiem, ja tās uzskata, ka šādu izņēmumu izmantošana veicinātu minētā mērķa sasniegšanu. Minētais jo īpaši varētu attiekties uz Savienības tiesību aktiem par vides, veselības un drošības jautājumiem, kas ir nepieciešami, lai uzlabotu cilvēka veselības un vides aizsardzību, kā arī panāktu ilgtspējīgu un drošu attīstību. Tomēr minēto tiesību aktu īstenošana varētu arī radīt regulatīvus šķēršļus, kas kavē Savienības aizsardzības rūpniecības potenciālu palielināt attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanu un piegādi. Savienība un tās dalībvalstis ir kolektīvi atbildīgas par to, lai steidzami apsvērtu, kādas darbības tās varētu veikt, lai mazinātu iespējamos šķēršļus. Nevienai šādai darbībai Savienības, reģionālā vai valsts līmenī nevajadzētu apdraudēt vides, veselības un drošības apsvērumus.

I

- (33) Direktīvas 2009/81/EK¹⁹ mērķis ir saskaņot iepirkuma procedūras publiskā iepirkuma līgumu piešķiršanai aizsardzības un drošības jomā, tādējādi ļaujot izpildīt dalībvalstu drošības prasības un pienākumus, kas izriet no LESD. Minētajā direktīvā jo īpaši paredzēti īpaši noteikumi, kas reglamentē krīzes izraisītas ārkārtējas steidzamības situācijas, jo īpaši saīsinātus piedāvājumu saņemšanas termiņus un iespēju izmantot sarunu procedūru, iepriekš npublicējot paziņojumu par līgumu. Tomēr pašreizējās municijas piegādes krīzes izraisītā ārkārtējā steidzamība varētu būt nesaderīga pat ar minētajiem noteikumiem gadījumos, kad **■** divas ***vai vairākas*** dalībvalstis plāno iesaistīties kopīgā iepirkumā. Dažos gadījumos vienīgais risinājums, kas nodrošina minēto dalībvalstu drošības intereses, ir atvērt spēkā esošu pamatnolīgumu tādām dalībvalstu līgumslēdzējām iestādēm/subjektiem, kuras sākotnēji nebija tā puses, lai gan sākotnējā pamatnolīgumā šāda iespēja nebija paredzēta.

¹⁹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/81/EK (2009. gada 13. jūlijs), ar kuru koordinē procedūras attiecībā uz to, kā līgumslēdzējas iestādes vai subjekti, kas darbojas drošības un aizsardzības jomā, piešķir noteiktu būvdarbu, piegādes un pakalpojumu līgumu slēgšanas tiesības, un ar kuru groza Direktīvas 2004/17/EK un 2004/18/EK (OV L 216, 20.8.2009., 76. lpp.).

- (34) Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas judikatūru publiska līguma grozīšana ir stingri jāierobežo, pieļaujot tikai to, kas konkrētos apstākļos ir absolūti nepieciešams, vienlaikus maksimāli ievērojot nediskriminācijas, pārredzamības un proporcionalitātes principus. Minētajā sakarā vajadzētu būt iespējai atkāpties no Direktīvas 2009/81/EK, palielinot pamatnolīgumā paredzētos daudzumus, vienlaikus atverot to citu dalībvalstu līgumslēdzējām iestādēm/subjektiem. Attiecībā uz minētajiem papildu daudzumiem minētajām līgumslēdzējām iestādēm/subjektiem būtu jābaida tādi paši nosacījumi kā sākotnējai līgumslēdzējai iestādei/subjektam, kas noslēdza sākotnējo pamatnolīgumu. Šādos gadījumos sākotnējai līgumslēdzējai iestādei/subjektam būtu jāatļauj ***klūt par līgumslēdzēju arī ikvienam ekonomikas dalībniekam, kas atbilst nosacījumiem, kurus līgumslēdzēja iestāde/subjekts sākotnēji bija paredzējusi pamatnolīguma iepirkuma procedūrā, tostarp kvalitatīvās atlases prasībām, kā minēts Direktīvas 2009/81/EK 39. līdz 46. pantā, lai pievienotos minētajam pamatnolīgumam.*** Turklāt būtu jāveic atbilstīgi pārredzamības pasākumi, lai nodrošinātu, ka visas potenciāli ieinteresētās puses tiek informētas. Lai ierobežotu minēto grozījumu ietekmi uz iekšējā tirgus netraucētu darbību un novērstu nesamērīgus konkurences izkropļojumus, vajadzētu būt iespējai šādus šādus pamatnolīgumu grozījumus noslēgt tikai līdz 2025. gada 30. jūnijam.

I

- (35) Lai *EDTIB* būtu konkurētspējīga, inovatīva un noturīga un varētu palielināt savu ražošanas jaudu, tai ir jābūt piekļuvei gan publiskajam, gan privātajam finansējumam. Kā noteikts Komisijas 2022. gada 15. februāra paziņojumā ar nosaukumu “Komisijas ieguldījums Eiropas aizsardzībā”, Savienības iniciatīvas ilgtspējīga finansējuma jomā aizvien atbilst Savienības centieniem veicināt Eiropas aizsardzības rūpniecības pietiekamu piekļuvi finansējumam un investīcijām. Šajā kontekstā Savienības ilgtspējīga finansējuma regulējums neliedz veikt investīcijas ar aizsardzību saistītās darbībās. Savienības aizsardzības rūpniecība ir būtisks Savienības noturības, drošības un līdz ar to miera un sociālās ilgtspējas veicinātājs. Savienības iniciatīvās par ilgtspējīgu finanšu politiku par nesaderīgiem ar sociālo ilgtspēju tiek uzskatīti pretrunīgi vērtēti ieroči, uz kuriem attiecas Savienības dalībvalstu parakstītas starptautiskās konvencijas, kas aizliedz to izstrādi, ražošanu, uzglabāšanu, izmantošanu, nodošanu un piegādi. Savienības aizsardzības rūpniecības nozare ir pakļauta stingrai regulatīvai kontrolei, ko dalībvalstis īsteno attiecībā uz militāru un divējāda lietojuma preču sūtījumiem un eksportu. Ņemot vērā minēto, valstu un Eiropas finanšu nozares dalībnieku, piemēram, valsts attīstību veicinošo banku un iestāžu, apņemšanās atbalstīt Eiropas aizsardzības rūpniecību būtu spēcīgs signāls privātajam sektoram.

Eiropas Investīciju bankai, pilnībā īstenojot citas ekonomiskās attīstības un publiskās politikas finansēšanas misijas, to vidū divējādo zaļo un digitālo pārkārtošanos, un rīkojoties saskaņā ar LESD 309. pantu un tās statūtiem, būtu jāpalielina tās atbalsts Eiropas aizsardzības rūpniecībai un kopīgam iepirkumam papildus tās pašreizējam atbalstam divējādam lietojumam, ja šādas investīcijas nepārprotami palīdzētu īstenot Stratēģiskā kompasa prioritātes.

- (36) Uzņēmumiem attiecīgo aizsardzības ražojumu vērtības ķēdē vajadzētu būt piekļuvei aizņēmuma finansējumam, lai paātrinātu investīcijas, kas vajadzīgas ražošanas jaudu palielināšanai. Instrumentam būtu jāatvieglo Savienības uzņēmumu piekļuve finansējumam munīcijas un raķešu nozarē. Šai regulai jo īpaši būtu jānodrošina, ka minētajiem uzņēmumiem tiek piemēroti tādi paši nosacījumi, kādi tiek piedāvāti citiem uzņēmumiem, uzņemoties jebkādas papildu izmaksas, kas rodas tieši aizsardzības nozarei.

- (37) Komisijai būtu jāspēj izveidot īpašu mehānismu kā daļu no investīciju veicināšanas darbībām, ko dēvē par “Jaudu kāpināšanas fondu”. Jaudu kāpināšanas *fonds būtu jāīsteno* netiešā pārvaldībā. Šajā sakarībā Komisijai būtu jāizpēta vispiemērotākais veids, kā nodrošināt Savienības budžeta sviras efektu, lai piesaistītu publiskās un privātās investīcijas plānotā straujā kāpinājuma atbalstam, piemēram, izmantojot finansējuma apvienošanas mehānismu, tostarp saskaņā ar fondu *InvestEU*, kas izveidots ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/523²⁰, ciešā sadarbībā ar īstenošanas partneriem. Ar Jaudu kāpināšanas fonda darbībām būtu jāatbalsta ražošanas jaudu palielināšana munīcijas un raķešu nozarē, nodrošinot iespējas palielināt līdzekļu pieejamību uzņēmumiem visās vērtības ķēdēs.
- (38) Lai nodrošinātu vienādus nosacījumus šīs regulas īstenošanai, būtu jāpiešķir īstenošanas pilnvaras Komisijai attiecībā uz darba programmas pieņemšanu *un līdzekļu piešķiršanu izraudzītām darbībām*. Minētās pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 182/2011²¹. ■

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/523 (2021. gada 24. marts), ar ko izveido programmu *InvestEU* un groza Regulu (ES) 2015/1017 (OV L 107, 26.3.2021., 30. lpp.).

²¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

- (39) Ņemot vērā, ka šīs regulas mērķi, proti, reaģēt uz drošības krīzes ietekmi, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet ierosinātās darbības mēroga un iedarbības dēļ to var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā regulā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.
- (40) Šī regula būtu jāpiemēro, neskarot Savienības noteikumus konkurences jomā, jo īpaši LESD 101. līdz 109. pantu, un un tiesību aktus, ar kuriem īsteno minētos pantus.
- (41) Saskaņā ar LES 41. panta 2. punktu darbības izdevumus, kas izriet no LES V sadaļas 2. nodaļas, sedz no Savienības budžeta, izņemot tādus izdevumus, kas rodas no operācijām, kuras skar militārus vai aizsardzības aspektus.
- (42) Ievērojot 2016. gada 13. aprīļa Iestāžu nolīguma par labāku likumdošanas procesu²² 22. un 23. punktu, šī regula būtu jāizvērtē, pamatojoties uz informāciju, kas apkopota saskaņā ar īpašām uzraudzības prasībām, bet vienlaikus izvairoties no pārmērīga regulējuma un administratīvā sloga, jo īpaši dalībvalstīm. Minētajās prasībās vajadzības gadījumā būtu jāiekļauj izmērāmi rādītāji, ko izmanto par pamatu, lai izvērtētu šīs regulas ietekmi uz vietas. Komisijai šīs regulas izvērtējums būtu jāveic ne vēlāk kā līdz 2024. gada 30. jūnijam, tostarp nolūkā attiecīgā gadījumā iesniegt priekšlikumus šīs regulas grozījumiem,
- (43) Ņemot vērā pastāvošos draudus piegādes drošībai, ko rada Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, šai regulai būtu jāstājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

²² OV L 123, 12.5.2016., 1. lpp.

(44) *Šī regula būtu jāpieņem, neskarot noteiktu dalībvalstu drošības un aizsardzības politikas īpašās iezīmes,*

IR PIEŅĒMUŠI ŠO REGULU.

I NODAĻA VISPĀRĪGI NOTEIKUMI

1. pants

Priekšmets

Šī regula izveido pasākumu kopumu un nosaka budžetu, kura mērķis ir steidzami stiprināt Eiropas aizsardzības tehniskā un rūpnieciskā pamata (*EDTIB*) reaģētspēju un spēju nodrošināt savlaicīgu zeme-zeme munīcijas un artilērijas munīcijas, kā arī raķešu (“attiecīgie aizsardzības ražojumi”) pieejamību un piegādi, jo īpaši izmantojot turpmāk minēto:

- a) instrumentu, kurš finansiāli atbalsta rūpniecības nostiprināšanu attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanai Savienībā, tostarp izmantojot to komponentu piegādes (“instruments”);
- b) tāda mehānisma, principu un pagaidu noteikumu izveidi, kuri nodrošinātu attiecīgo aizsardzības ražojumu savlaicīgu un ilgstošu pieejamību to ieguvējiem Savienībā.

Pamatojoties uz izvērtējumu saskaņā ar šīs regulas **23.** pantu par šīs regulas īstenošanas rezultātiem līdz 2024. gada 30. jūnijam, jo īpaši ņemot vērā drošības konteksta izmaiņas, Komisija var apsvērt iespēju pagarināt šajā regulā paredzēto pasākumu kopuma piemērošanas laiku un attiecīgi iedalīt papildu budžetu.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā piemēro šādas definīcijas:

- (1) “izejvielas” ir materiāli, kas vajadzīgi attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanai;
- (2) “sastrēgumpunkts” ir punkts, kurā ražošanas sistēmā ir sastrēgums, kas aptur vai būtiski palēnina ražošanu;
- (3) “saņēmējs” ir subjekts, ar kuru ir parakstīts līdzekļu piešķiršanas vai finansēšanas nolīgums vai kuram ir paziņots līdzekļu piešķiršanas vai finansēšanas lēmums;
- (4) “pieteikuma iesniedzējs” ir fiziska persona vai subjekts, kas dotācijas piešķiršanas procedūrā ir iesniedzis pieteikumu;
- (5) “kontrolē” ir spēja ar vienu vai vairāku subjektu starpniecību tieši vai netieši izšķiroši ietekmēt subjektu;

- (6) “vadības izpildstruktūrvienība” ir subjekta struktūrvienība, kas ir iecelta saskaņā ar valsts tiesību aktiem un kas attiecīgā gadījumā atskaitās izpilddirektoram, un kas ir pilnvarota noteikt minētā subjekta stratēģiju, mērķus un vispārējo virzību, un kas pārrauga un uzrauga subjekta vadības lēmumu pieņemšanu;
- (7) “subjekts” ir juridiska persona, kas izveidota un par tādu atzīta saskaņā ar Savienības, valsts vai starptautiskajiem tiesību aktiem un kam ir juridiskās personas statuss un spēja rīkoties savā vārdā, īstenot tiesības un uzņemties pienākumus, vai subjekts, kam nav juridiskas personas statusa, kā minēts Finanšu regulas 197. panta 2. punkta c) apakšpunktā;
- (8) “klasificēta informācija” ir informācija vai materiāls jebkādā formā, kuru neatļauta izpaušana varētu radīt dažādu pakāpju kaitējumu Savienības vai vienas vai vairāku dalībvalstu interesēm un kuriem ir ES klasifikācijas marķējums vai attiecīgs klasifikācijas marķējums, kas noteikts ar Padomē sanākušo Eiropas Savienības dalībvalstu nolīgumu par tādas klasificētās informācijas aizsardzību, ar kuru apmainās Eiropas Savienības interesēs²³;

²³ OV C 202, 8.7.2011., 13. lpp.

- (9) “sensitīva informācija” ir informācija un dati, kas ir jāaizsargā pret neatļautu piekļuvi vai izpaušanu Savienības vai valsts tiesību aktos noteikto pienākumu dēļ vai lai aizsargātu kādas fiziskas vai juridiskas personas privātumu vai drošību;
- (10) “neasociētas trešās valsts subjekts” ir subjekts, kurš iedibināts neasociētā trešā valstī, vai arī — ja tas iedibināts Savienībā vai kādā asociētā valstī, — tāds subjekts, kura vadības izpildstrukturvienības atrodas neasociētā trešā valstī;
- (11) “ražošanas izpildes laiks” ir laikposms, kas pāriet no pirkuma pasūtījuma izdarīšanas līdz brīdim, kad izgatavotājs pasūtījumu izpilda;
- (12) “attiecīgie aizsardzības ražojumi” ir zeme–zeme munīcija un artilērijas munīcija, kā arī raķetes;

I

- (13) “finansējuma apvienošanas darbība” ir Savienības budžeta atbalstīta darbība, tostarp Finanšu regulas 2. panta 6. punktā definētā finansējuma apvienošanas mehānisma jeb platformas satvarā, kura apvieno neatmaksājamā atbalsta veidus vai finanšu instrumentus no Savienības budžeta ar atmaksājama atbalsta veidiem no attīstības vai citām publiskām finanšu iestādēm, kā arī komerciālām finanšu iestādēm un investoriem;
- (14) “izcilības zīmogs” ir kvalitātes marķējums, kas apliecina, ka pieteikums, kas iesniegts pēc uzaicinājuma iesniegt priekšlikumus saskaņā ar Instrumentu, ir pārsniedzis visas darba programmā noteiktās izvērtējuma sliekšņa vērtības, bet nav bijis iespējams tam piešķirt finansējumu, jo trūcis līdzekļu, kas darba programmā pieejami minētajam uzaicinājumam iesniegt priekšlikumus, un ka šādam pieteikumam varētu piešķirt atbalstu no citiem Savienības vai valstu finansējuma avotiem.

3. pants

Instrumenta asociētās trešās valstis

Instrumenta īstenošanā var piedalīties Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas dalībvalstis, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas dalībvalstis (“asociētās valstis”), saskaņā ar nosacījumiem, kas noteikti Līgumā par Eiropas Ekonomikas zonu.

II NODAĻA INSTRUMENTS

4. pants

Instrumenta mērķi

1. Instrumenta mērķis ir, stiprinot rūpniecību, veicināt Eiropas aizsardzības tehniskā un rūpnieciskā pamata (*EDTIB*) efektivitāti un konkurētspēju, lai atbalstītu ražošanas jaudas kāpināšanu un attiecīgo aizsardzības ražojumu savlaicīgu piegādi.
2. Rūpniecības stiprināšana jo īpaši nozīmē uzsākt un paātrināt rūpniecības pielāgošanos straujajām strukturālajām pārmaiņām, ko radījusi piegāžu krīze, kura ietekmē attiecīgos aizsardzības ražojumus, ***kas ir nepieciešami nolūkā ātri papildināt dalībvalstu un Ukrainas munīcijas un raķešu krājumus.*** Tā ietver attiecīgo aizsardzības ražojumu piegādes ķēžu pielāgošanās spēju uzlabošanu un paātrināšanu, ražošanas jaudu izveidi vai kāpināšanu un attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanas izpildes laika samazināšanu visā Savienībā, jo īpaši pastiprinot un paplašinot pārrobežu sadarbību starp attiecīgajiem subjektiem.

5. pants

Budžets

1. Instrumenta īstenošanai atvēlētais finansējums laikposmam no ... [šīs regulas spēkā stāšanās diena] līdz 2025. gada 30. jūnijam ir 500 miljoni EUR faktiskajās cenās.
2. Šā panta 1. punktā minētā finansējuma ietvaros līdz 50 miljoniem EUR var izmantot kā finansējuma apvienošanas darbību 15. pantā paredzētā Jaudu kāpināšanas fonda ietvaros.
I
3. Šā panta 1. punktā minēto summu var izmantot arī tehniskajai un administratīvajai palīdzībai instrumenta īstenošanai, piemēram, sagatavošanas, uzraudzības, kontroles, revīzijas un izvērtēšanas aktivitātēm, arī korporatīvajām informācijas tehnoloģiju sistēmām.
4. Budžeta saistības aktivitātēm, kas ilgst ilgāk par vienu finanšu gadu, var sadalīt gada maksājumos pa vairākiem gadiem.
5. Instrumenta budžetu var palielināt, ja tas ir nepieciešams vai ja šīs regulas piemērošanas laiks tiek pagarināts saskaņā ar 1. panta otro daļu.

6. pants

Kumulatīvais un alternatīvais finansējums

1. Instrumentu īsteno sinerģijā ar citām Savienības programmām. Darbība, kas saņēmusi iemaksu no instrumenta, var saņemt iemaksu arī saskaņā ar citu Savienības programmu, ar noteikumu, ka iemaksa nesedz vienas un tās pašas izmaksas. Atbilstošajai iemaksai darbībā piemēro attiecīgās Savienības programmas noteikumus. Kumulatīvais finansējums nepārsniedz darbības kopējās attiecināmās izmaksas. Atbalstu no dažādajām Savienības programmām var aprēķināt proporcionāli saskaņā ar dokumentiem, kuros izklāstīti atbalsta nosacījumi.
2. Lai darbībām piešķirtu izcilības zīmogu, tās atbilst šādiem kumulatīviem nosacījumiem:
 - a) tās ir izvērtētas uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus saskaņā ar instrumentu;
 - b) tās atbilst minētajā uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus noteiktajam kvalitātes prasību minimumam; un
 - c) budžeta ierobežojumu dēļ tās nefinansē saskaņā ar minēto uzaicinājumu iesniegt priekšlikumus.

3. Ierosinot grozītus vai jaunus atveseļošanas un noturības plānus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2021/241, dalībvalstis var iekļaut pasākumus, kuri palīdz sasniegt arī instrumenta mērķus, jo īpaši pasākumus, kas saistīti ar priekšlikumiem, kuri iesniegti saskaņā ar instrumentu izsludinātā uzaicinājumā iesniegt priekšlikumus un kuriem ir bijis piešķirts izcilības zīmogs.
4. Darbībām, ko finansē saskaņā ar šo pantu, pēc analogijas piemēro 8. panta 5. punktu.

7. pants

Savienības finansējuma veidi

1. Instrumentu īsteno tiešā pārvaldībā un — attiecībā uz šīs regulas 15. pantā paredzēto Jaudu kāpināšanas fondu — netiešā pārvaldībā kopā ar struktūrām, kas minētas Finanšu regulas 62. panta 1. punkta c) apakšpunktā. Instruments var nodrošināt finansējumu jebkurā no Finanšu regulā noteiktajiem veidiem, ietverot finansēšanu finanšu instrumentu veidā finansējuma apvienošanas darbību ietvaros. Finansējuma apvienošanas darbības īsteno saskaņā ar Finanšu regulas X sadaļu, Regulu (ES) 2021/523 un šīs regulas 15. pantu.

2. Atkāpjoties no Finanšu regulas 193. panta 2. punkta, finanšu iemaksas, ja tas ir atbilstoši un nepieciešami kādas darbības īstenošanai, var aptvert darbības, kas sāktas pirms minēto darbību priekšlikuma iesniegšanas dienas, ar noteikumu, ka minētās darbības nav sāktas pirms 2023. gada 20. marta ***un nav pabeigtas pirms dotāciju nolīguma parakstīšanas.***

8. pants

Attiecināmās darbības

1. Uz finansējumu ir tiesīgas vienīgi darbības, ar kurām īsteno 4. pantā izklāstītos mērķus.
2. Instruments sniedz finansiālu atbalstu darbībām, ar kurām novērš konstatētos sastrēgumpunktus ražošanas jaudās un piegādes ķēdēs nolūkā nodrošināt un paātrināt attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanu, lai nodrošinātu to efektīvupiegādi un savlaicīgu pieejamību.

3. Attiecināmās darbības ir saistītas vienīgi ar attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanas jaudām, ietverot to komponentus un atbilstošās izejvielas, ciktāl tie ir paredzēti vai tiek pilnībā izmantoti attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanai, un ir saistītas ar vienu vai vairākām šādām aktivitātēm:
- a) optimizēt, paplašināt, modernizēt, uzlabot vai pārprofilēt esošās ražošanas jaudas vai izveidot jaunas ražošanas jaudas attiecībā uz attiecīgajiem aizsardzības ražojumiem vai to komponentiem un atbilstošajām izejvielām, ciktāl minētos komponentus un izejvielas attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanā izmanto kā tiešu ielaidi, — jo sevišķi nolūkā palielināt ražošanas jaudu vai saīsināt ražošanas izpildes laiku, tostarp pamatojoties uz vajadzīgo darbgaldu un jebkādu citu nepieciešamo ielaižu iepirkumu vai ieguvi;
 - b) ar kopīgiem nozares pūliņiem izveidot pārrobežu rūpniecības partnerības, tostarp izmantojot publiskā un privātā sektora partnerības vai citas rūpnieciskās sadarbības formas, ietverot aktivitātes, kuru mērķis ir koordinēt komponentu un atbilstošo izejvielu ieguvi vai rezervēšanu, ciktāl minētos komponentus un atbilstošās izejvielas attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanā izmanto kā tiešu ielaidi, kā arī koordinēt ražošanas jaudas un ražošanas plānus;

- c) izveidot attiecīgo aizsardzības ražojumu, to komponentu un atbilstošo izejvielu rezervētās izgatavošanas kāpināšanas jaudas un nodrošināt to pieejamību, ciktāl minētos komponentus un izejvielas attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanā izmanto kā tiešu ielaidi, saskaņā ar pasūtītajiem vai plānotajiem ražošanas apjomiem;
- d) testēt attiecīgos aizsardzības ražojumus, *tostarp nepieciešamo infrastruktūru*, un attiecīgā gadījumā veikt to pārjaunošanas sertifikāciju nolūkā novērst to novecošanos un padarīt tos lietojamus tiešajiem lietotājiem;
- e) apmācīt, pārkvalificēt vai celt kvalifikāciju darbiniekiem saistībā ar a) līdz d) apakšpunktā minētajām aktivitātēm;
- f) uzlabot to attiecīgo ekonomikas dalībnieku piekļuvi finansējumam, kuri ražo vai dara pieejamus attiecīgus aizsardzības ražojumus, kompensējot jebkādas papildu izmaksas, kas rodas tieši aizsardzības rūpniecības nozarē saistībā ar investīcijām attiecībā uz a) līdz e) apakšpunktā minētajām aktivitātēm.

4. Uz instrumenta finansējumu nav tiesīgas šādas darbības:

- a) darbības, kas saistītas ar tādu preču ražošanu vai tādu pakalpojumu sniegšanu, ko aizliedz piemērojamie starptautisko tiesību akti;
- b) darbības, kas saistītas ar tādu letālu autonomu ieroču ražošanu, kuru izmantošanā nav iespējama jēgpilna cilvēka kontrole pār mērķu izvēli un spēka lietošanas lēmumiem, kad uzbrukumi tiek vērsti pret cilvēkiem;
- c) darbības vai to daļas, kas jau ir pilnībā finansētas no citiem publiskiem vai privātiem avotiem.

■

5. Komisija, slēdzot līgumus ar atsevišķiem saņēmējiem, nodrošina, ka instruments finansē tikai tās aktivitātes, kas dod labumu vienīgi attiecīgo aizsardzības ražojumu vai to komponentu un atbilstošo izejvielu ražošanas jaudām, ciktāl tie paredzēti vai tiek pilnībā izmantoti attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanai.

9. pants

Finansējuma likme

1. Ar Instrumentu finansē līdz pat **35 %** no attiecināmas darbības attiecināmajām izmaksām, ***kas saistītas ar attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanas jaudām, un līdz 40 % no attiecināmās darbības attiecināmajām izmaksām, kas saistītas ar komponentu un izejvielu ražošanas jaudām, ciktāl tās ir pilnībā paredzētas vai tiek izmantotas attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanai.***
2. Atkāpjoties no 1. punkta, darbība ir tiesīga uz finansējuma likmes palielinājumu par 10 papildu procentpunktiem, ***ja tā atbilst vienam*** no šādiem kritērijiem:
 - a) pieteikuma iesniedzēji pierāda ieguldījumu jaunas pārrobežu sadarbības izveidē starp subjektiem, kas iedibināti dalībvalstīs vai asociētajās valstīs, kā aprakstīts 8. panta 3. punkta b) apakšpunktā;

- b) pieteikuma iesniedzēji apņemas uz darbības laiku prioritizēt pasūtījumus, kuri izriet no:
- i) attiecīgo aizsardzības ražojumu kopīgā iepirkuma, ko veic vismaz trīs dalībvalstis vai asociētās valstis; vai
 - ii) attiecīgo aizsardzības ražojumu iepirkuma, ko veic vismaz viena dalībvalsts nolūkā nosūtīt minētos attiecīgos aizsardzības ražojumus Ukrainai; **vai**
- c) ***ja saņēmējs ir MVU vai vidējas kapitalizācijas uzņēmums, kas iedibināts dalībvalstī vai asociētā valstī, vai ja lielākā daļa konsorciā iesaistīto saņēmēju ir MVU vai vidējas kapitalizācijas uzņēmumi, kas iedibināti dalībvalstīs vai asociētās valstīs.***

Pirmās daļas b) apakšpunktā minētās saistības piemēro jebkuru tādu ražojumu iepirkumam, kas tieši vai netieši gūst labumu no atbalsta saskaņā ar instrumentu.

Pirmajā daļā minēto paaugstināto finansējuma likmi nosaka 10 papildu procentpunktu apmērā pat gadījumā, ja ir izpildīts vairāk nekā viens no minētās daļas a), b) un c) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem.

Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, atbalsts no instrumenta var segt līdz 100 % no 8. panta 3. punkta f) apakšpunktā minētās darbības attiecināmajām izmaksām.

3. Saņēmēji pierāda, ka darbības izmaksas, ko nesedz Savienības atbalsts, tiks segtas ar citiem finansēšanas līdzekļiem.

10. pants

Atbalsttiesīgie subjekti

1. Saskaņā ar instrumentu atbalstītā darbībā iesaistītie saņēmēji ir publiski vai privātā īpašumā esoši subjekti, ***kuri ir iedibināti un kuru vadības izpildstrukturvienības ir Savienībā vai asociētā valstī. Minētos saņēmējus vai nu nekontrolē neasociēta trešā valsts vai neasociētas trešās valsts subjekts vai arī tiem ir veikta izvērtēšana Regulas (ES) 2019/452 izpratnē un vajadzības gadījumā ir veikti ietekmes mazināšanas pasākumi, ņemot vērā šīs regulas 4. pantā minētos mērķus.***

I

2. Uzņēmums, kas iedibināts Savienībā vai asociētā valstī un **kuru** kontrolē neasociēta trešā valsts vai neasociētas trešās valsts subjekts, **un kuram nav veikta izvērtēšana Regulas (ES) 2019/452 nozīmē, un vajadzības gadījumā nav veikti ietekmes mazināšanas pasākumi**, ir tiesīgs būt par saņēmēju, kas iesaistīts ar instrumentu atbalstītā darbībā, tikai tad, ja **Komisijai ir darītas pieejamas** tās dalībvalsts vai asociētās valsts apstiprinātas garantijas, kurā uzņēmums iedibināts, saskaņā ar tās valsts procedūrām **■**.

Garantijas nodrošina, ka šāda uzņēmuma iesaistīšanās darbībā nebūtu pretrunā Savienības un tās dalībvalstu drošības un aizsardzības interesēm, kā noteikts kopējās ārpolitikas un drošības politikas satvarā, ievērojot LES V sadaļu, vai šīs regulas 4. pantā noteiktajiem mērķiem.

Ar garantijām jo īpaši apstiprina, ka darbības vajadzībām ir ieviesti pasākumi, ar kuriem nodrošina, ka:

- a) saņēmējs spēj veikt darbību un gūt rezultātus bez jebkādiem ierobežojumiem attiecībā uz tā infrastruktūru, objektiem, aktīviem, resursiem, intelektuālo īpašumu vai speciālajām zināšanām, kas vajadzīgas darbības nolūkiem, vai ar ierobežojumiem, kuri apdraud tā spējas un standartus, kas vajadzīgi darbības veikšanai; **■** un

- b) netiek pieļauta neasociētas trešās valsts vai neasociētas trešās valsts subjekta piekļuve sensitīvai vai klasificētai informācijai, kas attiecas uz darbību, un darbībā iesaistītajiem darbiniekiem vai citām personām attiecīgā gadījumā ir dalībvalsts vai asociētas valsts izdota valsts drošības pielaide.
3. Ja dalībvalsts vai asociētā valsts, kurā uzņēmums ir iedibināts, to uzskata par lietderīgu, var tikt sniegtas papildu garantijas.
4. ***Dalībvalstis iesniedz Komisijai paziņojumu par šā panta 1 punktā minētajiem piemērotajiem ietekmes mazināšanas pasākumiem Regulas (ES) 2019/452 nozīmē, vai par šā panta 2. punktā minētajām garantijām. Komisijai pēc pieprasījuma sniedz papildu informāciju par piemērotajiem ietekmes mazināšanas pasākumiem vai garantijām.***
Komisija informē 16. pantā minēto komiteju ***par visiem paziņojumiem***, kas sniegti saskaņā ar šo punktu.
5. ***Darbībā iesaistīto saņēmēju infrastruktūra, objekti, aktīvi un resursi, ko izmanto instrumenta atbalstītas darbības vajadzībām, visu darbības ilgumu atrodas Savienības vai asociētas valsts teritorijā.***

6. *Ar instrumentu finansiāli neatbalsta tādu attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanas jaudu palielināšanu, uz kuriem attiecas neasociētas trešās valsts vai neasociētas trešās valsts subjekta noteikts ierobežojums, kas mazina dalībvalstu spējas tos izmantot. Saņēmējs dara visu iespējamo, lai panāktu, ka ar instrumentu finansētā darbība ļaus veikt izlaižu piegādi Ukrainai.*

11. pants

Piešķiršanas kritēriji

Katru pieteikuma iesniedzēja iesniegto priekšlikumu novērtē, balstoties uz vienu vai vairākiem šādiem kritērijiem, ar kuriem mēra attiecīgo darbību ieguldījumu rūpniecības stiprināšanā, ar ko paredzēts veicināt *EDTIB* efektivitāti un vispārējo konkurētspēju attiecībā uz attiecīgajiem aizsardzības ražojumiem:

- a) ražošanas jaudas pieaugums Savienībā: darbības ieguldījums attiecībā uz attiecīgajiem aizsardzības ražojumiem izgatavošanas jaudu palielināšanā, straujā kāpināšanā vai rezervēšanā, to modernizācijā vai saistītā darbaspēka pārkvalifikācijā un kvalifikācijas celšanā;
- b) ražošanas izpildes laika saīsināšana: darbības ieguldījums tajā, ka tiek savlaicīgi apmierināts ar iepirkumu paustais pieprasījums, proti, tā samazina ražošanas izpildes laiku, arī izmantojot pasūtījumu prioritātes pārskatīšanas mehānismus;

- c) sagādes un ražošanas sastrēgumpunktu likvidēšana: darbības ieguldījums tajā, ka tiek ātri apzināti un steidzami un uz ilgu laiku likvidēti jebkādi sagādes (izejvielas un jebkuras citas ielaides) vai ražošanas (izgatavošanas spējas) sastrēgumpunkti;
- d) izturētspējas stiprināšana ar pārrobežu sadarbības palīdzību: darbības ieguldījums pārrobežu sadarbības attīstīšanā un realizēšanā starp uzņēmumiem, kas iedibināti dažādās dalībvalstīs vai asociētajās valstīs, kā saņēmējus, apakšuzņēmējus vai kā citus uzņēmumus piegādes ķēdē lielā mērā iesaistot it sevišķi MVU vai vidējas kapitalizācijas uzņēmumus;
- e) atbalsts iepirkumam: pieteikuma iesniedzēji spēj pierādīt saikni starp darbību un nesen veiktajiem pasūtījumiem, kuri izriet no attiecīgo aizsardzības ražojumu kopīgā iepirkuma, ko veic vismaz trīs dalībvalstīs vai asociētās valstīs, jo īpaši, ja tas tiek veikts Savienības satvarā;
- f) darbības īstenošanas plāna kvalitāte, arī tās procesu un uzraudzības ziņā.

Komisija ar īstenošanas aktiem piešķir finansējumu saskaņā ar šo regulu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 16. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

12. pants

Darba programma

1. Instrumentu īsteno ar darba programmu, kā minēts Finanšu regulas 110. pantā. Darba programmā attiecīgā gadījumā norāda kopējo summu, kas atvēlēta finansējuma apvienošanas darbībām.
2. Darba programmā nosaka finansēšanas prioritātes, ņemot vērā Kopīgās iepirkuma darba grupas aizsardzības jomā darbu.
3. Komisija ar īstenošanas aktu pieņem šā panta 1. punktā minēto darba programmu. Minēto īstenošanas aktu pieņem saskaņā ar 16. panta 3. punktā minēto pārbaudes procedūru.

III NODAĻA PIEGĀDES DROŠĪBA

13. pants

Atļauju piešķiršanas procesa paātrināšana attiecīgo aizsardzības ražojumu savlaicīgai pieejamībai
un piegādei

1. Dalībvalstis nodrošina, ka administratīvie pieteikumi, kas saistīti ar ražotņu plānošanu, būvniecību un ekspluatāciju, ielaižu pārvietošanu Savienības teritorijā, kā arī galaproduktu kvalificēšanu un sertificēšanu, tiek apstrādāti efektīvi un savlaicīgi. Šajā nolūkā visas attiecīgās valsts iestādes nodrošina šādiem pieteikumiem visātrāko apstrādi, kāda vien tiesiski ir iespējama.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka plānošanas un atļauju piešķiršanas procesā, līdzsvarojot tiesiskās intereses attiecīgajā individuālajā gadījumā, priekšroka tiek dota attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanas rūpnīcu un iekārtu būvniecībai un ekspluatācijai.

14. pants

Kopīga iepirkuma veicināšana munīcijas piegādes krīzes laikā

1. Ja vismaz *divas* dalībvalstis vienojas kopīgi iepirkt attiecīgos aizsardzības ražojumus un ja ārkārtējā steidzamība, kas izriet no krīzes, kuru izraisījis Krievijas agresijas karš pret Ukrainu, liedz izmantot jebkuru no Direktīvā 2009/81/EK paredzētajām procedūrām pamatnolīguma slēgšanai, var piemērot šajā pantā paredzētos noteikumus.
2. Atkāpjoties no Direktīvas 2009/81/EK 29. panta 2. punkta otrās daļas, līgumslēdzēja iestāde/subjekts var izdarīt izmaiņas spēkā esošā pamatnolīgumā, kurš slēgts, ievērojot kādu no minētās direktīvas 25. pantā paredzētajām procedūrām, lai tā noteikumus varētu piemērot līgumslēdzējām iestādēm/subjektiem, kas sākotnēji nav pamatnolīguma puses.

3. Atkāpjoties no Direktīvas 2009/81/EK 29. panta 2. punkta trešās daļas, līgumslēdzēja iestāde/subjekts drīkst būtiski grozīt daudzumus, kas noteikti esošā pamatnolīgumā, ciktāl tas ir noteikti nepieciešams šā panta 2. punkta piemērošanai. Ja esošā pamatnolīgumā noteiktie daudzumi tiek būtiski mainīti, ievērojot šo punktu, ***iespēja pievienoties minētajam pamatnolīgumam tiek dota ikvienam uzņēmējam, kas atbilst pamatnolīguma publiskā iepirkuma procedūrā sākotnēji paredzētajiem līgumslēdzējas iestādes/subjekta nosacījumiem, tostarp Direktīvas 2009/81/EK 39. līdz 46. pantā minētajiem kvalitatīvās atlases kritērijiem.*** Līgumslēdzēja iestāde/subjekts ***dod minēto iespēju, izmantojot ad hoc*** paziņojumu, ko publicē Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī **■** .
4. Šā panta 2. un 3. punktā minētajiem pamatnolīgumiem attiecībā uz papildu daudzumiem un jo īpaši attiecībā uz attiecībām starp 1. punktā minētajām dalībvalstu līgumslēdzējām iestādēm/subjektiem piemēro nediskriminācijas principu.

5. Līgumslēdzējas iestādes/subjekti, kuras šā panta 2. un 3. punktā minētajos gadījumos ir veikušas grozījumus līgumā, publicē attiecīgu paziņojumu *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Šādu paziņojumu publicē atbilstīgi Direktīvas 2009/81/EK 32. pantam.
6. Līgumslēdzējas iestādes/subjekti nedrīkst izmantot šo pantu nelikumīgi vai lai traucētu, ierobežotu vai izkropļotu konkurenci.
7. Grozījumus, kas ieviesti pamat nolīgumos, ievērojot šo pantu, noslēdz līdz 2025. gada 30. jūnijam.

I

V NODAĻA
ĪPAŠI NOTEIKUMI, KAS PIEMĒROJAMI PIEKĻUVEI FINANSĒJUMAM

15. pants
Jaudu kāpināšanas fonds

1. Var izveidot finansējuma apvienošanas mehānismu ("Jaudu kāpināšanas fonds"), kurš piedāvā parāda risinājumus, lai radītu sviras efektu, paātrinātu un darītu mazāk riskantas tādas investīcijas, kas vajadzīgas ražošanas jaudu palielināšanai.
2. Jaudu kāpināšanas fonda konkrētie mērķi ir šādi:
 - a) uzlabot Savienības budžeta izdevumu sviras efektu un panākt lielāku multiplikatora efektu attiecībā uz privātā sektora finansējuma piesaisti;
 - b) sniegt atbalstu uzņēmumiem, kas saskaras ar grūtībām piekļūt finansējumam, un risināt vajadzību stiprināt Savienības aizsardzības rūpniecības noturību;
 - c) paātrināt investīcijas attiecīgo aizsardzības ražojumu ražošanas jomā un radīt sviras efektu finansējumam gan no publiskā, gan no privātā sektora, vienlaikus palielinot piegādes drošību visai Savienības aizsardzības rūpniecības vērtības ķēdei;
 - d) uzlabot piekļuvi finansējumam tādām investīcijām, kas saistītas ar 8. panta 3. punkta a) līdz e) apakšpunktā minētajām aktivitātēm.

VI NODAĻA
NOBEIGUMA NOTEIKUMI

16. pants
Komiteju procedūra

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.
2. EAA uzaicina novērotājas statusā, lai tā komitejai sniegtu savu viedokli un speciālās zināšanas. Arī EĀDD uzaicina palīdzēt komitejas darbā.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.

Ja komiteja atzinumu nesniedz, Komisija īstenošanas akta projektu nepieņem, un tiek piemērota Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. panta 4. punkta trešā daļa.

I

17. pants
Informācijas drošība

1. Komisija klasificēto informāciju, kas saņemta saistībā ar šīs regulas īstenošanu, aizsargā saskaņā ar drošības noteikumiem Komisijas Lēmumā (ES, *Euratom*) 2015/444²⁴.
2. Komisija izmanto esošās vai izveido drošas apmaiņas sistēmas, lai atvieglotu sensitīvas un klasificētas informācijas apmaiņu starp Komisiju, Savienības Augsto pārstāvi ārlietās un drošības politikas jautājumos, EAA un dalībvalstīm, un attiecīgā gadījumā ar subjektiem, uz kuriem attiecas šajā regulā noteiktie pasākumi. Minētajā sistēmā ņem vērā dalībvalstu valsts drošības noteikumus.

18. pants
Informācijas konfidencialitāte un apstrāde

1. Informāciju, kas saņemta šīs regulas piemērošanas rezultātā, izmanto tikai tam mērķim, kuram tā pieprasīta.

²⁴ Komisijas Lēmums (ES, *Euratom*) 2015/444 (2015. gada 13. marts) par drošības noteikumiem ES klasificētas informācijas aizsardzībai (OV L 72, 17.3.2015., 53. lpp.).

2. Dalībvalstis un Komisija nodrošina, ka tirdzniecības noslēpumi un komercnoslēpumi, kā arī cita sensitīva un klasificēta informācija, kas iegūta un sagatavota, piemērojot šo regulu, tiek aizsargāta saskaņā ar Savienības un attiecīgajiem valstu tiesību aktiem.
3. Dalībvalstis un Komisija nodrošina, ka klasificētai informācijai, ko sniedz vai ar ko apmainās saskaņā ar šo regulu, klasifikācijas pakāpe netiek pazemināta vai noņemta bez tās sniedzēja iepriekšējas rakstveida piekrišanas.
4. Komisija neizpauž nekādu informāciju tādā veidā, kas var ļaut identificēt subjektu, ja informācijas apmaiņa rada iespējamu komerciālu vai reputācijas kaitējumu minētajam subjektam vai izpauž kādus tirdzniecības noslēpumus.

19. pants

Personas datu aizsardzība

1. Šī regula neskar dalībvalstu pienākumus attiecībā uz personas datu apstrādi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2016/679²⁵ un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2002/58/EK²⁶ vai Komisijas un attiecīgā gadījumā citu Savienības iestāžu, struktūru, biroju un aģentūru pienākumus attiecībā uz personas datu apstrādi saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1725²⁷, kad tās pilda savus pienākumus.
2. Personas datus neapstrādā vai nepārsūta, izņemot gadījumus, kad tas ir noteikti nepieciešams šīs regulas mērķiem. Šādos gadījumos attiecīgi piemēro Regulas (ES) 2016/679 un (ES) 2018/1725.

²⁵ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

²⁶ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2002/58/EK (2002. gada 12. jūlijs) par personas datu apstrādi un privātās dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 31.7.2002., 37. lpp.).

²⁷ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

3. Ja personas datu apstrāde nav noteikti nepieciešama šajā regulā noteikto mehānismu izpildei, personas datus anonimizē tādā veidā, lai datu subjekts nebūtu identificējams.

20. pants

Revīzijas

Ievērojot Finanšu regulas 127. pantu, vispārēja ticamības apliecinājuma pamatā ir personu vai subjektu, tostarp tādu personu vai subjektu, kas nav Savienības iestāžu, struktūru, biroju vai aģentūru pilnvarotās personas vai subjekti, veiktas revīzijas par Savienības ieguldījuma izmantošanu. Revīzijas palāta pārbauda visu Savienības ieņēmumu un izdevumu kontus saskaņā ar LESD 287. pantu.

21. pants

Savienības finanšu interešu aizsardzība

Ja kāda asociētā valsts instrumentā piedalās ar lēmumu, kas pieņemts, ievērojot Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu, asociētā valsts piešķir vajadzīgās tiesības un piekļuvi, lai atbildīgais kredītrīkotājs, *OLAF* un Revīzijas palāta varētu visaptveroši īstenot savu attiecīgo kompetenci. *OLAF* gadījumā šādas tiesības ietver tiesības veikt izmeklēšanas, tostarp pārbaudes uz vietas un inspekcijas, kā paredzēts Regulā (ES, *Euratom*) Nr. 883/2013.

22. pants

Informācija, komunikācija un publicitāte

1. Savienības finansējuma saņēmēji atzīst finansējuma Savienības izcelsmi un nodrošina tā redzamību, jo īpaši darbību un to rezultātu popularizēšanā, sniedzot dažādām auditorijām, tostarp medijiem un sabiedrībai, mērķorientētu informāciju, kas ir konsekventa, lietderīga un samērīga.
2. Komisija īsteno ar instrumentu saistītus informācijas un komunikācijas pasākumus attiecībā uz darbībām, kas veiktas saskaņā ar instrumentu, un gūtajiem rezultātiem.
3. Instrumentam piešķirtie finanšu resursi veicina arī korporatīvo komunikāciju par Savienības politiskajām prioritātēm, ciktāl šīs prioritātes saistītas ar 4. pantā minētajiem mērķiem.
4. Instrumentam piešķirtie finanšu resursi var veicināt arī izplatīšanas aktivitāšu, kontaktu veidošanas pasākumu un izpratnes vairošanas aktivitāšu organizēšanu, jo īpaši nolūkā atvērt piegādes ķēdes, lai veicinātu MVU pārrobežu dalību.

23. pants

Izvērtēšana

1. Līdz 2024. gada 30. jūnijam Komisija sagatavo ziņojumu, kurā izvērtē šajā regulā noteikto pasākumu īstenošanu un to rezultātus, kā arī iespēju pagarināt to piemērošanas laiku un nodrošināt to finansēšanu, jo īpaši saistībā ar izmaiņām drošības situācijā. Izvērtējuma ziņojuma pamatā ir apspriešanās ar dalībvalstīm un galvenajām ieinteresētajām personām, un to iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei.
2. Ņemot vērā izvērtējuma ziņojumu, Komisija var iesniegt priekšlikumus par jebkādiem atbilstīgiem šīs regulas grozījumiem, jo īpaši, lai arī turpmāk novērstu jebkādas aizvien pastāvošus riskus saistībā ar attiecīgo aizsardzības ražojumu piegādi.

24. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā nākamajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šo regulu piemēro līdz 2025. gada 30. jūnijam. Tas neskar saskaņā ar šo regulu uzsāktu darbību turpināšanu vai grozījumu izdarīšanu tajās vai jebkādas darbības, kas vajadzīgas, lai aizsargātu Savienības finanšu intereses.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

...

Eiropas Parlamenta vārdā –

priekšsēdētāja

Padomes vārdā –

priekšsēdētājs / priekšsēdētāja

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES KOPĪGS PAZIŅOJUMS

PĒC REGULAS PAR ATBALSTU MUNĪCIJAS RAŽOŠANAI (ASAP) PIEŅEMŠANAS

Eiropas Parlaments un Padome atzīst, ka ir steidzami jāpalīdz Eiropas aizsardzības tehniskajam un rūpnieciskajam pamatam (EDTIB) palielināt ražošanu saistībā ar uzdevumiem, kurus radījis Krievijas neprovocētais un nepamatotais agresijas karš pret Ukrainu, un atgādina, ka Regula par atbalstu munīcijas ražošanai (ASAP) ir tūlītēja atbilde uz šo steidzamo vajadzību, ieviešot jaunu pagaidu instrumentu ar mērķi veicināt investīcijas rūpniecībā.

Eiropas Parlaments un Padome uzsver, ka ir jāizskata visi atbilstīgie pasākumi ar mērķi stiprināt un attīstīt EDTIB, tostarp mazos un vidējos uzņēmumus, un novērstu šķēršļus un sastrēgumpunktus, lai nozare varētu ražot vairāk visā vērtību ķēdē.

Tādēļ Eiropas Parlaments un Padome aicina Komisiju vajadzības gadījumā apsvērt iespēju pēc iespējas drīzāk ierosināt turpmākas iniciatīvas ar mērķi stiprināt EDTIB, tostarp nodrošinot gan atbilstošu finansējumu, piemēram, saistībā ar Eiropas Aizsardzības investīciju programmu, gan arī tiesisko regulējumu, kura mērķis būtu garantēt piegādes drošību un atbalstīt munīcijas ražošanu.

Eiropas Parlaments un Padome vienojas nekavējoties un savstarpēji lojālas sadarbības garā izskatīt visas šādas iniciatīvas.